

Bergs kommun
Bierjen tjjelte

**HÄRJEDALENS
KOMMUN**
HERJEDAELIEN TJIELTE

Riktlinjer för serveringstillstånd

Berg och Härjedalens kommun

Beslutande: Berg och Härjedalens miljö- och byggnämnd

Datum: 2025-01-01

Dokumentansvarig: Alkoholinspektör

Riktlinjer för serveringstillstånd i Berg och Härjedalens kommun

Beslutade av Berg och Härjedalens miljö- och byggnämnd 2024.

Berg och Härjedalens miljö- och byggnämnd ansvarar för tillståndsgivning, tillsyn och sanktionsärenden i Berg och Härjedalens kommun enligt alkohollagen (2010:1622). Miljö- och byggnämnden får med självkostnadsprincipen som grund ta ut avgift för tillståndsprövning och tillsyn av den som har serveringstillstånd eller bedriver försäljning av folköl. Om ansökan inte beviljas återbetalas inte prövningsavgiften. Tillståndsgivningen ska präglas av rättssäkerhet, snabbhet och förtroende inom ramen för alkohollagen och kommunala riktlinjer. Den lokala tillsynen över serveringen av alkoholdrycker utövas tillsammans med polismyndigheten. Dessa myndigheter utövar också tillsyn över detaljhandel med folköl.

Alkohollagen (2010:1622)

Lagstiftning är ett viktigt instrument i den svenska alkoholpolitiken. Alkohollagen är en skyddslag som är till för att värna om människors hälsa och välbefinnande. Den ska bidra till att minska de negativa effekterna av alkoholkonsumtion. För att minska risken för våld och skador i restaurangmiljö finns i alkohollagen bestämmelser för hur servering av alkohol får gå till. Vid servering av alkohol ska ordning, nykterhet och trevnad råda. Det är samhället och inte marknaden som avgör behovet av alkoholservering. I de fall alkoholpolitiska hänsyn ställs mot näringspolitiska äger de alkoholpolitiska hänsynen företräde.

Berg och Härjedalens miljö- och byggnämnd handlägger ansökan om serveringstillstånd enligt alkohollagen (2010:1622) och dessa riktlinjer.

Kommunala riktlinjer för serveringstillstånd

Kommunala riktlinjer för serveringstillstånd syftar till att säkerställa en likabehandling av tillståndsansökningar och att skapa en förutsebarhet för de sökande. Det är dock viktigt att framhålla att även om kommunen har riktlinjer, måste varje tillståndsansökan prövas var för sig efter sina förutsättningar. Likabehandling innebär därför inte per automatik lika beslut. Riktlinjerna är specifika regler för Berg och Härjedalens kommun och ett komplement till alkohollagen (2010:1622).

Stadigvarande tillstånd

Handläggningstiden för stadigvarande tillstånd ska i normalfallet inte behöva överskrida sex veckor under förutsättning att ansökan är komplett med samtliga bilagor och att berörda remissinstanser kan avge yttrande som inte kräver förklaring från sökanden.

Tillståndsprövningen utgår från alkohollag (2010:1622). Utöver det gäller följande i Berg och Härjedalens kommun:

Stadigvarande tillstånd kan sökas för hela året eller för säsong. Stadigvarande tillstånd kan sökas om verksamheten är mer omfattande än tolv serveringstillfällen per kalenderår, förutsatt att serveringslokalen uppfyller kraven för stadigvarande tillstånd enligt alkohollag (2010:1622).

Normaltiden för alkoholservering är 11.00 - 01.00. Serveringstiden på uteserveringar är begränsad till 23.00. Serveringstider utöver normaltiden beviljas förutsatt att Polismyndigheten och miljö- och byggnämnden tillstyrker tiden. Serveringstider tidigare än 11.00 beviljas aldrig.

Tillstånd för eventuell offentlig tillställning ska sökas hos Polismyndigheten. Om Polismyndigheten kräver det, ska ordningsvakter förordnade av polismyndigheten anlitas.

Det läggs stor vikt vid yttrande från miljöinspektör avseende lokalens placering och lämplighet för restaurangverksamhet.

Kreditupplysning på sökandebolaget och dess företrädare genomförs. Yttranden inhämtas från Polismyndigheten, räddningstjänsten och Skatteverket, som obligatoriska remissinstanser. Yttranden från ytterligare instanser kan komma att inhämtas om detta är nödvändigt.

Vid bygglovspliktig ny- och ombyggnation av serveringslokalen krävs ett godkännande från byggnadsinspektör innan serveringstillstånd kan beviljas.

Köket ska ha kapacitet för tillredning av den mat som tillståndet kräver. Menyförslag med ett antal förrätter, huvudrätter och efterrätter ska redovisas.

Den som serverar alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat har ansvar för att detta inte sker till minderårig eller märkbart påverkad person. Om alkoholdrycker serveras i enheter som ska drickas av flera personer, exempelvis helrör, shotsbrickor och ölhinkar,

krävs att drycken serveras och förtärs på en väl avgränsad yta och att serveringspersonal har absolut kontroll över serveringen.

Tillfälliga tillstånd för servering till allmänheten

Handläggningstiden för tillfälligt tillstånd till allmänheten ska i normalfallet inte behöva överskrida fyra veckor under förutsättning att ansökan är komplett med samtliga bilagor och att berörda remissinstanser kan avge yttrande som inte kräver förklaring från sökanden.

Tillståndsprövningen utgår från alkohollag (2010:1622). Utöver det gäller följande i Berg och Härjedalens kommun:

En förening eller ett bolag kan få tillfälligt tillstånd vid högst tolv serveringstillfällen (dagar) per år. En mer omfattande verksamhet kräver ett stadigvarande tillstånd.

Tillståndshavaren ska servera tillredd mat under hela serveringstiden. Menyförslag ska redovisas.

Yttrande från miljöinspektör avseende lokalens placering kan komma att inhämtas.

Normaltiden för alkoholserving är 11.00 - 01.00. Serveringstider till 02.00 beviljas förutsatt att Polismyndigheten och miljö- och byggnämnden tillstyrker tiden. Serveringstider tidigare än 11.00 beviljas aldrig.

Tillstånd för eventuell offentlig tillställning söks hos Polismyndigheten. Om Polismyndigheten kräver det, ska ordningsvakter förordnade av Polismyndigheten anlitas.

Yttrande inhämtas från Polismyndigheten. Yttranden från ytterligare instanser kan komma att inhämtas om detta är nödvändigt.

Utgångspunkten är att servering av spritdrycker inte tillåts vid tillfällig servering av alkoholdrycker. Undantag kan göras, men detta ska då motiveras vid ansökan.

Den som serverar alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat har ansvar för att detta inte sker till minderårig eller märkbart påverkad person. Alkoholdrycker som serveras i enheter som ska drickas av flera personer, exempelvis helrör, shotsbrickor och ölhinkar tillåts inte vid tillfällig servering av alkoholdrycker.

Tillfälliga tillstånd för servering till slutna sällskap

Handläggningstiden för tillfälligt tillstånd till slutna sällskap ska i normalfallet inte behöva överskrida tio dagar under förutsättning att ansökan är komplett med bilagor och att berörda remissinstanser kan avge yttrande som inte kräver förklaring från sökanden.

Med slutet sällskap menas en begränsad krets av personer med ett gemensamt intresse utöver den tillställning där alkoholdrycker serveras. Ett företag, en förening eller en släkt är exempel på slutna sällskap.

Tillståndsprövningen utgår från alkohollag (2010:1622). Utöver det gäller följande i Berg och Härjedalens kommun:

Deltagarlista ska bifogas ansökan för att säkerställa att ansökan avser servering till slutet sällskap.

Tillståndshavaren ska servera tillredd mat under hela serveringstiden. Menyförslag ska redovisas.

Normaltiden för alkoholserving är 11.00 - 01.00. Serveringstider till 02.00 beviljas förutsatt att Polismyndigheten och miljö- och byggnämnden tillstyrker tiden. Serveringstider tidigare än 11.00 beviljas aldrig.

Yttrande inhämtas från Polismyndigheten. Yttrande från miljöinspektör avseende lokalens placering kan komma att inhämtas. Yttranden från ytterligare instanser kan komma att inhämtas om detta är nödvändigt.

Utgångspunkten är att servering av spritdrycker inte tillåts vid tillfällig servering av alkoholdrycker. Undantag kan göras, men detta ska då motiveras vid ansökan.

Den som serverar alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat har ansvar för att detta inte sker till minderårig eller märkbart påverkad person. Alkoholdrycker som serveras i enheter som ska drickas av flera personer, exempelvis helrör, shotsbrickor och ölhinkar tillåts inte vid tillfällig servering.

Provsmakning

Innehavare av stadigvarande serveringstillstånd som omfattar de alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat som provsmakningen avser får arrangera provsmakning på befintligt serveringsställe. Innan arrangemanget äger rum ska en anmälan lämnas till

kommunen. Den som tillverkar alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat från råvaror som produceras på den egna gården kan ha ett stadigvarande tillstånd för provsmakning.

Partihandlare/utställare kan enskilt eller gemensamt ansöka om ett tillfälligt tillstånd till allmänheten för provsmakning av de alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat som avses erbjudas.

Provsmakning innebär att en mycket liten mängd alkoholdryck eller alkoholdrycksliknande preparat serveras. Mängden per enhet får uppgå till maximalt 10 cl öl eller annan jäst alkoholdryck, 5 cl vin respektive 1,5 cl spritdryck.

Kravet på matsservering gäller inte vid provsmakning av alkoholdrycker eller preparat.

Kunskapsprov

Kunskapsprov enligt alkohollag (2010:1622) ska genomföras av minst 50% av de ordinarie ledamöterna i sökandes styrelse. Bevis för godkänt kunskapsprov ska finnas innan beslut om serveringstillstånd kan tas. Handläggning av tillståndet kan dock påbörjas innan kunskapsprovet genomförs. Sökanden får mer information om kunskapsprovet i samband med att ansökan om serveringstillstånd lämnas in till kommunen.

Dialog och samverkan

Berg och Härjedalens miljö- och byggavdelning bedriver förebyggande arbete enligt alkohollagen genom samarbete med andra myndigheter och kommunernas tillståndshavare.

En digital utbildning i alkohollagen finns tillgänglig på kommunens hemsida. Om ytterligare utbildning behövs, utöver den digitala, kan denna genomföras på serveringsstället efter överenskommelse med kommunens alkoholinspektörer. All utbildning i alkohollagen ingår i tillsynsavgiften.

Ett elektroniskt nyhetsbrev med aktuell information skickas till tillståndshavarna vid behov. Alkoholinspektörerna strävar efter att vara lättillgängliga vid eventuella frågor och funderingar.

För att underlätta för sökanden att påbörja sin verksamhet kan lotsmöten anordnas i samverkan mellan miljö- och byggavdelningen, Vatten och miljöresurs och Samhällsbyggnadsavdelningen i Bergs kommun /Samhällsbyggnadsförvaltningen i Härjedalens kommun.

Tillsyn

Alla serveringstillstånd följs upp genom inre och yttre tillsyn. Syftet med tillsynen är att se till att serveringsverksamheten bedrivs enligt gällande lagar och bestämmelser och att alla tillståndshavare kan konkurrera på lika villkor. De grundläggande kraven kvarstår så länge serveringstillståndet är aktivt. Standarden på verksamheten ska överensstämma med de uppgifter som serveringstillståndet grundas på. Om ändringar i verksamheten görs ska detta anmälas till kommunen.

Inre tillsyn är kontroll av tillståndshavarens ekonomiska och personliga lämplighet. Den inre tillsynen görs genom en kreditupplysning på bolaget och dess företrädare, samt yttranden från Skatteverket och Polismyndigheten. Yttranden från ytterligare instanser kan komma att inhämtas om detta är nödvändigt.

Yttre tillsyn är praktisk kontroll av hur alkohollagen efterlevs genom besök på serveringsstället. Vid tillsynen kontrolleras bland annat ordning och nykterhet, måttfullhet vad gäller servering, öppettider, meny och marknadsföring. Miljö- och byggavdelningen besöker varje serveringsställe mellan en och tre gånger per år, beroende på vilken prioritetsnivå serveringsstället har. Den yttre tillsynen genomförs av kommunens alkoholinspektörer, ibland tillsammans med Polismyndigheten och/eller andra tillsynsmyndigheter.

Avgifter

Vid ansökan om serveringstillstånd betalar sökande en prövningsavgift. Avgiften ska betalas oavsett beslut och återbetalas ej vid ett eventuellt avslag.

Tillståndshavare som har ett stadigvarande tillstånd betalar också en årlig tillsynsavgift som baseras på omsättningen gällande alkoholdrycker på serveringsstället. Aktuell taxa finns på www.berg.se och www.herjedalen.se.

Olägenheter ur alkoholpolitisk synpunkt

Serveringstillstånd beviljas inte om serveringen befaras medföra olägenheter ur alkoholpolitisk synpunkt. Detta gäller även om övriga krav är uppfyllda.

Om det uppmärksammas brister i verksamheten kan tillståndshavaren meddelas en sanktion. De sanktioner som kan komma att bli aktuella är erinran, varning och återkallande av serveringstillstånd.

Servering och detaljhandel med folköl

Servering och detaljhandel med folköl ska anmälas till kommunen. Försäljning och servering av folköl får ske av den som har en lokal som är livsmedelsregistrerad hos miljö- och byggnämnden och som bedriver stadigvarande försäljning av mat i lokalen. Den som bedriver detaljhandel med folköl ska utöva egenkontroll över försäljningen och svara för att personalen har nödvändiga kunskaper om vad som gäller för ölförsäljning. Ett egenkontrollprogram ska bifogas anmälan om försäljning av folköl.

Om försäljningen medför att olägenheter uppstår avseende ordning och nykterhet, eller om försäljningen sker till minderåriga eller personer berusade av alkohol eller annat berusningsmedel, får miljö- och byggnämnden förbjuda fortsatt försäljning eller servering av folköl i sex till tolv månader.

Handläggning av serveringstillstånd i Berg och Härjedalens kommun

Miljö- och byggavdelningens alkoholinspektörer handlägger ansökningar om serveringstillstånd och bedriver tillsyn av restauranger med serveringstillstånd. Miljö- och byggnämnden och alkoholinspektören beslutar om serveringstillstånd och eventuella ingripanden enligt alkohollagen.

Miljö- och byggavdelningen eftersträvar snabb och god service till tillståndshavare och sökande av serveringstillstånd. Detta kan vi uppfylla om du som söker serveringstillstånd lämnar in en komplett ansökan, med samtliga bilagor, så fort som möjligt. Ansökan om serveringstillstånd görs till miljö- och byggavdelningen. Information och e-tjänster finns på www.berg.se och på www.herjedalen.se.